

PREVENTIVNA STOMATOLOGIJA

Test pitanja

1. Prema mišljenju SZO šta je neophodno učiniti za unapređenje oralnog zdravlja?
2. U odnosu na opšte zdravlje od kakvog je značaja oralno zdravlje?
3. Kako je moguće kvalitetno održavati i unaprediti oralno zdravlje?
4. Kako treba motivisati pojedinca?
5. Na koji način treba organizovati stomatološku zaštitu ?
6. Šta pojedinac, struka i društvo treba da shvate u odnosu na preventivnu stomatologiju?
7. Koji je osnovni cilj preventivne stomatologije?
8. U odnosu na nivo prevencije kako se kreću troškovi u obezbeđivanju oralnog zdravlja?
9. Primarna prevencija je?
10. Sekundarna prevencija je?
11. Tercijarna prevencija je ?
12. Gde se najvećim delom primenjuju mere tercijarne prevencije ?
13. Koja su vodeća hronična oboljenja usta i zuba?
14. Koja oralna oboljenja imaju najveći socijalno medicinski značaj?
15. Zbog čega je socijalnomedicinski značaj karijesa veliki?
16. Zbog čega je socijalnomedicinski značaj parodontopatija veliki?
17. Zbog čega je veliki socijalnomedicinski značaj oralnog karcinoma?
18. U čemu je socijalnomedicinski značaj povreda usta i zuba?
19. Kakav je socijalno psihološki značaj oralnih oboljenja?
20. Koje posledice oralnih bolesti stvaraju najveće psihološke probleme ?
21. Koji su najčešći uzroci psiholoških problema ?
22. Koje su najčešće psihološke posledice zbog hronicnog bola u usnoj duplji?
23. U odnosu na ukupnu zdravstvenu zaštitu u svetu, koliko se izdvaja za stomatologiju?
24. Šta je oralna homeostaza?
25. Koja je osnovna odlika mastikatorne oralne sluzokože?
26. Šta karakteriše oblažuću oralnu sluzokožu?
27. Šta je najslabija tačka mukozno-gledne barijere?
28. Koje pljuvačne žlezde je mucin karakterističan deo sekreta?
29. Koja je uloga mucina?
30. Prema težinskom odnosu koliko u gledi ima neorganskih materija?
31. Šta povećava rastvorljivost gledi?
32. Kako se održava intaktnost površine gledi ?
33. Šta je bela mrlja ?
34. Koliki je gubitak minerala u telu početne karijesne lezije gledi ?
35. Kakva je površina gledi zuba u nicanju ?
36. Kakvu pljuvačku luče male pljuvačne žlezde?
37. Kolika je ukupna prosečna dnevna količina izlučene pljuvačke?
38. Koje pljuvačne žlezde u najvećoj meri luči nestimulisano pljuvačku ?
39. Stimulisano pljuvačka je u najvećoj meri produkt lučenja kojih pljuvačnih žlezda?
40. Na koji način pljuvačka ostvaruje protektivnu ulogu?
41. U odnosu na klirens šećera, kakav je klirens fluorida iz usta ?
42. U puferskom sistemu pljuvačke koji pufer ima najvažniju ulogu?
43. Koji imunoglobulin se nalazi u pljuvački?
44. Do čega dovodi povećano lučenje pljuvačke?
45. Šta čini najveći deo suvog ostatka zubnih plaka?
46. Šta usporava sazrevanje zubnih plaka?
47. Šta je po svom sastavu pelikula ?
48. Koji su dominantni mikroorganizmi zubnih plaka ?
49. Šta je karakteristika zrelih plaka?
50. Od čega zavisi odnos mlečne i drugih organskih kiselina u plakama?
51. Koja teorija spada u klasične teorije etiologije karijesa?
52. Koji su primarni faktori u etiologiji karijesa ?
53. Prema proteolitičkim teorijama u kakvoj sredini može početi karijes?
54. Prema savremenoj definiciji šta je karijes ?

55. Kada mutantne streptokoke naseljavaju usta?
56. Šta predstavlja Stefanova kriva?
57. Koji mikroorganizmi su odgovorni za pojavu karijesa ?
58. Od čega zavisi kiselost zrelih plaka ?
59. Koja je karakteristika kariogenih plaka?
60. Koja je karakteristika nekariogenih plaka ?
61. Šta najviše utiče na kariogenost plaka?
62. Koliko najmanje vremena je potrebno za neutralisanje kiselog sadržaja u plakama posle obroka?
63. Za koju namirnicu se danas misli da je kariogena ?
64. Koji sekundarni faktor u etiologiji karijesa nije vezan za domaćina ?
65. U koju grupu faktora u etiologiji karijesa spada struktura gleđi zuba ?
66. U koju grupu faktora u etiologiji karijesa spada sastav, broj i osobine oralne flore?
67. Koji oligoelementi spadaju u kariostatične?
68. Kako se objašnjava relativno veća incidencija karijesa u trudnoći ?
69. U kojim slučajevima dojenje može biti predisponirajući faktor za karijes ?
70. Šta spada u sekundarne faktore vezane za uzročnike karijesa ?
71. Šta spada u sekundarne faktore vezane za uzročnike karijesa ?
72. Šta spada u sekundarne faktore vezane za sredinu (supstrat) u etiologiji karijesa?
73. Čemu se daje najveći značaj u savremenom shvatanju etiologije karijesa?
74. U etiologiji kojih bolesti je od značaja kisela hrana i napitci ?
75. Za koliko uvođenje četvrtog obroka u toku dana smanjuje vreme remineralizacije?
76. Gde se nalazi prozirna zona početne karijesne lezije gleđi ?
77. Od koje zone je manje porozna tamna zona?
78. Kako se leči početna karijesna lezija gleđi?
79. Kakve su histološke karakteristike karijesa mlečnih zuba?
80. Kakvo je savremeno shvatanje etiologije erozije zuba?
81. Koje su mere sekundarne prevencije erozije zuba?
82. Koji su uzroci povređivanja zuba?
83. Kod koje bolesti je dokazan Actinobacillus actinomycetemcomitans kao patogen ?
84. Kod koje bolesti su dokazani Porphyromonas gingivalis i Prevotella intermedia kao patogeni?
85. Koji mikroorganizmi imaju važnu ulogu u etiologiji parodontopatija?
86. U kom vremenu posle prestanka pranja zuba dolazi do inflamacije marginalne gingive?
87. Kada treba početi sa merama primarne prevencije parodontopatija?
88. Koje su mere primarne prevencije parodontopatija?
89. Koji je cilj zdravstvenog vaspitanja u primarnoj prevenciji parodontopatija?
90. Šta je cilj specifične prevencije parodontopatija?
91. Koja mere ne spadaju u specifičnu prevenciju parodontopatija ?
92. Čemu se pridaje poseban značaj u etiologiji oralnog karcinoma ?
93. Šta međunarodno udruženje za rak (IARC) smatra da je od posebnog značaja za etiologiju oralnog karcinoma?
94. Gde je najčešće lokalizovana Eritroplazija, koja u 75-90% slučajeva predstavlja karcinom in situ?
95. Na kojoj lokalizaciji leukoplakije imaju posebno visok rizik maligne alteracije?
96. Koja je osnovna mera primarne prevencije oralnog karcinoma ?
97. Šta se koristi u testovima za otkrivanje prekanceroznih stanja ?
98. Koja je osnovna mera sekundarne prevencije oralnog karcinoma ?
99. Na koje populacione grupe treba usmeriti posebnu pažnju u borbi protiv pušenja i alkoholizma?
100. Koje su najčešće oralne manifestacije kod imunokompromitovanih osoba ?
101. Koje su dobre strane strateškog opredeljenja za zaštitu osoba sa "visokim rizikom" ?
102. Na koji način se strateškim opredeljenjem zaštite osoba sa visokim rizikom tretiraju osobe:
103. Na čemu se zasniva populaciona strategija ?
104. Na koji način se ostvaruje strateško opredeljenje zaštite osoba sa visokim rizikom ?
105. Šta je neophodno za pravilan izbor strategije?
106. Na čemu se zasnivaju konvencionalne strategije za prevenciju oralnih bolesti?
107. Šta je osnov konvencionalnih strategija u prevenciji oralnih bolesti?
108. Na šta su orijentisane savremene strategije u prevenciji oralnih bolesti ?
109. Šta spada u opšte strateške mere za prevenciju oralnih bolesti?
110. Šta treba obezbediti da bi se strategija promocije zdravlja ostvarila ?
111. Šta je stomatološko zdravstveno vaspitanje?
112. Na čemu se bazira pravilna ishrana kao opšte strateško opredeljenje u obezbeđenju oralnog zdravlja?
113. Koja preporuka ne spada u strateško opredeljenje za pravilnu ishranu?
114. Na čemu se bazira specifična prevencija karijesa?

115. Na čemu se bazira specifična prevencija karijesa?
116. Kojoj metodi primene fluorida se daje strateška prednost ?
117. Koje su prednosti strateškog opredeljenja za fluorisanje vode za piće ?
118. Koje su loše strane strateškog opredeljenja za fluorisanje vode za piće ?
119. Kakvi su efekti primene fluorisane kuhinjske soli ?
120. U čemu je atraktivnost fluorisanja kuhinjske soli ?
121. U kom uzrastu se preporučuje korišćenje tableta sa fluoridima ?
122. U kom uzrastu se ordinira jedna tableta sa 0.25 mgF dnevno?
123. Kakvo je strateško opredeljenje za ispiranje usta rastvorima F srednjih koncentracija ?
124. Kada se ne preporučuje ispiranje usta rastvorima F srednjih koncentracija ?
125. Kada se preporučuje upotreba visoko koncentrovanih fluorida ?
126. Kada se preporučuje metoda grupnog kontrolisanog pranja zuba sa visokokcentrovanim fluoridima ?
127. Za koje oralne bolesti oralna higijena kao strateško opredeljenje ima poseban značaj?
128. Kakav značaj se pridaje pranju zuba pastama za zube bez fluorida?
129. Kakve efekte ima pranje zuba pastama sa fluorom?
130. U čemu je nedostatak strateškog opredeljenja za korišćenje pasta za zube sa fluoridima ?
131. Koje strateško opredeljenje za zalivanje fisura ima najveće opravdanje ?
132. Koje su nedoumice oko primene vakcine protiv karijesa ?
133. Na čemu se zasniva strategija prevencije parodontalnih oboljenja ?
134. Koje su opšte strateške mere u prevenciji parodontopatija ?
135. Šta su ciljevi zdravstvenog vaspitanja u prevenciji parodontopatija?
136. Zašto je od posebne važnosti profesionalno uklanjanje plaka i kamenca ?
137. Koje je najefikasnije sredstvo za hemijsku kontrolu plaka ?
138. Koliko puta se dnevno preporučuje ispiranje usta hlorheksidinom ?
139. Šta ima najveći značaj za uklanjanje plaka sa površine zuba ?
140. Kada treba preporučivati čačkalice za zube?
141. Kada treba preporučiti konac za zube treba ?
142. Na čemu se zasniva primarna prevencija oralnog karcinoma ?
143. Kako se usmeravaju specifične strategije u borbi protiv oralnog karcinoma ?
144. Kakva je uloga intraoralnih štitnika ?
145. Šta je promocija zdravlja ?
146. Koji su faktori promocije oralnog zdravlja?
147. Koji faktor sredine je značajan u promociji zdravlja?
148. Šta je zdravstveno vaspitanje?
149. Šta je zadatak stomatološkog zdravstvenog vaspitanja?
150. Šta spada u kompleksne metode zdravstvenovaspitnog rada?
151. Šta spada u individualne metode zdravstvenovaspitnog rada?
152. Šta spada u grupne metode zdravstvenovaspitnog rada?
153. Kojoj metodi zdravstvenovaspitnog rada pripada životna demonstracija?
154. Koja su očigledna zdravstvenovaspitna sredstva?
155. Koja su sredstva masovnih informacija u zdravstvenovaspitnom radu?
156. U kom periodu u toku terapijske intervencije je najbolje vreme za motivisanje pacijenta?
157. Koji je motivacioni princip?
158. Šta ne spada u motivacione principe?
159. Koji su primarni motivi?
160. U kom periodu života ishrana utiče na zdravlje usta i zuba?
161. Šta čini mineralni osnov tvrdih zubnih tkiva?
162. Koje je najmoćnije sredstvo u prevenciji karijesa?
163. Kako utiče ishrana na zube u funkciji?
164. Za pojavu koje bolesti je od većeg značaja sekundarni hemijski uticaj hrane?
165. Za pojavu koje bolesti je od većeg značaja primarni hemijski uticaj hrane?
166. Od čega najviše zavisi kariogeni potencijal šećera?
167. Šta spada u intenzivne zaslađivače?
168. Šta spada u voluminozne zaslađivače?
169. Kome se ne preporučuju voluminozni zaslađivači ?
170. Koliki je optimalan energetska unos belančevina?
171. Koliki je optimalan energetska unos masti?
172. Koliki je optimalan energetska unos ugljenih hidrata?
173. Do čega dovode učestali i dugi dnevni, a posebno noćni obroci u dece?
174. Pošto se smatra da su šećeri najkariogeniji sastojci hrane, šta je potrebno preporučiti?

175. Kolika je optimalna koncentracija fluora u vodi za piće?
176. Koja je najčešća koncentracija fluorida u površinskim vodama?
177. Kolika je koncentracija fluorida u morskoj vodi?
178. Koje su prosečne vrednosti fluorida u namirnicama (izuzev morskih plodova i nekih vrsta čajeva)?
179. Koje su koncentracije fluorida u krvi?
180. Koje su koncentracije fluorida u čistoj pljuvački?
181. Kolika je prosečna koncentracija fluorida u plakama?
182. Kolika je koncentracija fluorida u većini mekih tkiva?
183. U kom delu gleđi je najveća koncentracija fluora ?
184. U odnosu na gleđ kakva je koncentracija fluorida u dentinu?
185. Da li je tačna tvrdnja da humana placenta ne predstavlja barijeru za fluoride?
186. Kako se, uglavnom, fluor eliminiše iz organizma?
187. Koliko se od unetih fluorida izluči urinom?
188. Šta se dešava sa izlučivanjem fluora ako se povećava pH mokraće?
189. Kolika je akutna letalna doza fluorida?
190. Koja je verovatna toksična doza fluorida?
191. Kada se ispoljava hronično toksično delovanje fluorida?
192. Kada se javlja endemska skeletna fluoroza?
193. Kada se tablete sa fluoridima ne ordiniraju?
194. Od čega zavisi broj serijskih aplikacija koncentrovanih fluorida?
195. Kolika je optimalna koncentracija fluorida u pastama za zube?
196. Kod pacijenata sa niskim rizikom za karijes u području sa optimalnim koncentracijama fluora u vodi za piće kakva se fluor profilaksa preporučuje?
197. Koja su osnovna sredstva za održavanje oralne higijene?
198. Koja su pomoćna sredstva za održavanje oralne higijene?
199. Koja je najčešće primenjivana metoda pranja zuba u nas?
200. Šta se vibracionom metodom dobro čisti?
201. Koja metoda se preporučuje za čišćenje gingivalne trećine zuba, interdentalnih papila i masažu desni?
202. Kakva je četkica potrebna za pravilno izvođenje Bassove metode pranja zuba?
203. Šta je nedostatak fiziološke metode pranja zuba?
204. Koja je prva faza u učenju tehnici pranja zuba?
205. Koja je četvrta faza u učenju tehnici pranja zuba?
206. Kada treba početi održavanje higijene usta i zuba ?
207. Kada dete može da pere zube uz pomoć roditelja?
208. Kada treba obaviti jutarnje pranje zuba?
209. Kakva je Vaša preporuka za obavezno pranje zuba dva puta u toku dana?
210. Koliko je vremena potrebno da bi se zubi dobro oprali?
211. Ako treba da preporučite da se zubi peru makar jedan put dnevno, to bi bilo?
212. Koje su profilaktične mere u sprečavanju karijesa?
213. Koja od mera ne spada u profilaktične mere u sprečavanju karijesa?
214. Koje su profilaktične mere u sprečavanju karijesa?
215. U čemu je opravdanost upotrebe hemioprofilaktičnih sredstava?
216. Koji je mehanizam dejstva hemioprofilaktičnih sredstava?
217. Koliko dugo traje biološka aktivnost hemioprofilaktičnih sredstava?
218. Šta se dešava sa antibakterijskim svojstvima heksetidina u prisustvu pljuvačke?
219. Koje hemioprofilaktično sredstvo se najčešće dodaje zubnim pastama?
220. Koji test se koristi za dijagnostiku rizika za karijes?
221. Koji test se koristi za dijagnostiku rizika za parodontopatiju?
222. Kako se određuje prisustvo mikroorganizama Porphyromonas gingivalis, Prevotella intermedia i Treponema denticola ?
223. Za ranu dijagnostiku koje bolesti služi Ora Scan sistem?
224. Koji je cilj preventivne ortopedije?
225. Koji je cilj interceptivne ortopedije?
226. Ukoliko se dete ne hrani prirodnim putem (dojenje) da li je ortodontski opravdana upotreba cucle?
227. Kada se formiraju loše navike od značaja za ortodontske anomalije?
228. Kada se radi selektivno brušenje radi korigovanja prinudnih položaja donje vilice?
229. Do kada se preporučuje prirodna ishrana (dojenje) ?
230. Šta se može korigovati vestibularnom pločom?
231. Kod preranog vađenja mlečnih zuba, koji tip čuvara prostora se najčešće koristi?
232. Kada se bruše aproksimalne površine donjih mlečnih molara?

233. Kako se može korigovati obrnut preklop jednog sekutića?
234. Kako se naziva pojava više slučajeva bolesti na jednoj određenoj teritoriji?
235. Šta označava endemija?
236. Šta predstavlja godišnji priraštaj karijesa ?
237. Kako se izražava aktivnost karijesa ?
238. Kada je potrebno je obezbediti veći uzorak za statistička istraživanja?
239. Koji indeks za procenu karijesa je najmanje precizan?
240. Koji se indeks srednjih vrednosti često koristi u evaluaciji karijesa?
241. Koja sonda se koristi za određivanje CPITN indeksa?
242. Kako se vrši bodovanje za CPITN indeks?
243. Kako se vrši ispitivanje parodontijuma za CPITN indeks?
244. Šta prema CPITN indeksu znači oznaka 2 u odnosu na neophodan tretman?
245. Koji su bili ciljevi SZO u obezbeđenju oralnog zdravlja do kraja XX veka?
246. U javnozdravstvenom radu šta odgovara stomatološkom pregledu?
247. U javnozdravstvenom radu šta odgovara planiranju terapije?
248. U javnozdravstvenom radu šta odgovara terapiji?
249. Šta su ciljevi ŠSN?
250. Za šta je posebno pogodna ŠSN?
251. Zašto je pogodna ŠSN?
252. Jedno od osnovnih pravila u radu ŠSN je?
253. Koji je dugoročni cilj programa za prevenciju i rano otkrivanje oralnog karcinoma?
254. Koji je kratkoročni cilj programa za prevenciju i rano otkrivanje oralnog karcinoma?
255. Koje mere se koriste u primarnoj prevenciji oralnih bolesti kod osoba ometenih u PFR?